

**MINISTRO PIRMININKO 2014 M. RUGPJŪČIO 27 D. POTVARKIU SUDARYTOS
DARBO GRUPĖS PASIŪLYMAMS DĖL MOKINIŲ UGDYMO KOKYBĖS,
VEIKSMINGUMO, PEDAGOGŲ SOCIALINIŲ SĄLYGŲ GERINIMO IR BENDROJO
UGDYMO MOKYKLŲ TINKLO PĖRTVARKYMO PARENGTI
POSĖDŽIO PROTOKOLO PROJEKTAS**

2014-10-02 Nr. 3
Vilnius

Posėdis įvyko 2014 m. spalio 2 d.
Posėdžio pradžia – 14 val., pabaiga – 16.15 val.
Posėdžio pirmininkas – prof. Dainius Pavalkis.
Posėdžio sekretorė – Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento Regioninės politikos analizės skyriaus vyriausioji specialistė Indrė Mitkevičiūtė.

DALYVAVO:

Darbo grupės (DG) nariai: Dainius Pavalkis, Aidas Aldakauskas, Laisvūnas Bartkevičius, Eugenijus Jesinas, Audrius Jurgelevičius, Andrius Navickas, Eglė Radėnienė, Linas Vingelis, Roma Žakaitienė, Edmundas Žilevičius.

Kiti dalyviai: švietimo ir mokslo viceministras Rimantas Vaitkus, švietimo ir mokslo viceministrė Genoveita Krasauskienė, Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos pirmininkė Jūratė Voloskevičienė, Lietuvos švietimo ir mokslo profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkė Ramutė Minkevičienė, Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos pirmininko pavaduotojas Vytautas Silvanavičius, Lietuvos mokyklų vadovų asociacijos prezidentė Ramutė Mečkauskienė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (SADM) Socialinio draudimo ir pensijų departamento Socialinio draudimo ir kaupimo pensijų skyriaus vedėjo pavaduotoja Aušra Kanclerienė, SADM Socialinio draudimo ir pensijų departamento Socialinio draudimo ir kaupimo pensijų skyriaus vedėjo pavaduotoja Inga Buškutė, Lietuvos švietimo profesinės sąjungos tarybos narė Nijolė Staišiūnienė, Lietuvos švietimo profesinės sąjungos pirmininko pavaduotojas Egidijus Milešinas, Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) Teisės skyriaus vyriausioji specialistė Jurgita Šerpatauskienė, ŠMM Ekonomikos departamento Švietimo ekonomikos skyriaus vedėja Kristina Markelienė, ŠMM Ekonomikos departamento Švietimo ekonomikos skyriaus vyriausioji specialistė Jolita Mackevičienė, SADM Darbo departamento Darbo rinkos skyriaus vyriausioji specialistė Milda Kojelienė.

POSĖDŽIO EIGA:

1. DG nariams svarstymui pateiktas praėjusio 2014 m. rugsėjo 17 d. DG posėdžio protokolo projektas.

2. Pristatomas šio posėdžio metu svarstomas klausimas – **sąlygų sudarymas persikvalifikuoti į kitą profesiją, darbo vietų kūrimas palikusiesiems švietimo sektorių**, pranešėja – SADM Darbo departamento Darbo rinkos skyriaus vyriausioji specialistė Milda Kojelienė (pranešimo medžiaga pridedama). M. Kojelienė pristatė profesinio mokymo galimybes švietimo sektorių palikusiesiems darbuotojams: aptarė siuntimo mokytis sąlygas, dalyvių atsakomybę, profesinio mokymo finansavimą bei Lietuvos darbo biržos vykdomus ES lėšomis finansuojamus projektus, kuriuose galėtų dalyvauti švietimo sektorių palikę darbuotojai.

Po pranešimo A. Jurgelevičius iškėlė klausimą, kiek mokytojų šiuo metu naudojasi darbo biržos siūlomomis priemonėmis? Taip pat atkreipė dėmesį, kad reikia galvoti apie atskirą sistemą mokytojams,

kurie netenka darbo arba yra įspėti apie atleidimą iš jo, ir apie tuos, kurie dirba ir darbo metu nori keisti kvalifikaciją.

J. Jurgelevičiui antrino ir E. Jesinas, paminėdamas tai, kad sąlygos mokytojams persikvalifikuoti turėtų būti sudarytos dar darbo metu, o ne tada, kai jie jau yra bedarbiai. Jis taip pat pasiūlė atlikti mokytojų apklausą ir pasižiūrėti, kokia dalis mokytojų dar dirbdami norėtų persikvalifikuoti, taip būtų galima konkrečiau kalbėti apie tam tikrų priemonių būtinumą.

R. Vaitkus atkreipė dėmesį, kad dirbantiems asmenims persikvalifikuoti skirtos mokymosi visą gyvenimą programos, finansuojamos ES SF lėšomis, ir naujam periodui šioms priemonėms yra numatyta 240 mln. Lt. Jis atkreipė dėmesį ir į tai, kad šių priemonių yra visokių, t. y. vienos visiškai finansuojamos ES SF lėšomis, prie kitų pats asmuo turi kažkiek prisidėti savo lėšomis ir šios priemonės, manoma, kad yra labai aktualios visiems asmenims, nes darbo netenka ne tik mokytojais, bet ir kitų profesijų atstovais.

Pasiūlyta pamąstyti, kokie galėtų būti klausimyno apie mokytojų norą persikvalifikuoti klausimai, ir papildomai pateikti mokymosi visą gyvenimą priemonių sąrašą.

R. Žakaitienė pažymėjo, kad šiuo metu svarbu svarstyti, kaip gerinti darbo sąlygas mokytojams, didinti jų atlyginimus ir pan., o ne priimti studentų, kiek norime, nes tada tenka sukti galvas, kaip ir kur juos perkvalifikuoti.

E. Žilevičius, apibendrindamas visą diskusiją, pažymėjo, kad problema yra pensinio amžiaus mokytojai ir ankstesnis jų pasitraukimas iš darbo rinkos, o ne naujų persikvalifikavimo modelių kūrimas.

J. Voloskevičienė dar pridūrė, jog profesinių sąjungų uždavinys turėtų būti šios aktualios mokytojams informacijos skleidimas.

Po posėdžio SADM pateikė papildomą medžiagą apie mokytojų pasiūlą ir paklausą (Lietuvos darbo biržos duomenys) (medžiaga pridedama).

3. Pristatomas šio posėdžio metu svarstomas dar vienas klausimas – **sąlygų sudarymas mokytojams anksčiau išeiti į pensiją**, pranešėjos – SADM Socialinio draudimo ir pensijų departamento Socialinio draudimo ir kaupimo pensijų skyriaus vedėjo pavaduotojos Aušra Kanclerienė ir Inga Buškutė (medžiaga pridedama).

Pristatytos priežastys, kodėl Valstybinio socialinio draudimo įstatyme mokytojams negali būti sumažintas pensinis amžius: būtų pažeistas solidarumo ir lygiateisiškumo principas, būtų sukurtas precedentas reikalauti tokių pačių lengvatinių teisių, atsirastų papildomų lėšų poreikis (66 mln. Lt), mažesnė senatvės pensija ir senstanti visuomenė.

Pristatyta ir alternatyva – kompensacinės išmokos mokėjimas, kol asmuo įgis teisę į senatvės pensiją, nutraukus pedagoginę veiklą ir turint atitinkamą profesinės veiklos stažą. Šio mechanizmo neigiamos pasekmės – būtų sukurtas precedentas ir kitų profesijų atstovams reikalauti analogiškų išmokų.

SADM atstovai pristatė ir profesinių pensijų fondų steigimo galimybę.

Po pranešimo E. Žilevičius pažymėjo, kad sąlygos visiems turi būti vienodos ir atskiro precedento kurti nereikėtų. Gal būtų galima pradėti kalbėti apie profesinių pensijų fondą.

I. Buškutė atkreipė dėmesį į tai, kad profesinių pensijų fondui steigti reikia darbdavių ir darbuotojų dialogo, tam taip pat būtina kolektyvinė sutartis, kurioje būtų numatyta, kokia dalimi ir kas skiria lėšas.

DG pirmininkas pažymėjo, jog tam tikrų priemonių reikėtų 2–3 m. laikotarpiui, nes reikia sureguliuoti mokytojų ir mokinių santykį, dėl ko šiuo metu mokytojai ir negauna didesnių atlyginimų. Būtina atkreipti dėmesį, kad tai turi būti trumpalaikė intervencija. Pasiūlyta kitam posėdžiui pamodeliuoti lėšų poreikį kompensacinėms išmokoms mokėti (nuo 1 m. iki 5 m.).

Buvo iškelta ir dar keletas klausimų, kuriems reikia išsamesnio svarstymo, pvz., ar pasitraukusieji iš darbo ir gaunantieji išmoką toliau galės dirbti, kas administruotų tokią priemonę, ar dalyvavimas profesinių pensijų fonde būtų prievolė ar kiekvieno pasirinkimo teisė ir pan.

A. Jurgelevičius atkreipė dėmesį, kad pirma reikia pradėti galvoti apie kompensacinį mechanizmą ir tik lygiagrečiai kurti naują profesinių pensijų fondą, kuris, manytina, bent minimaliai prisidėtų prie mokytojo profesijos prestižo gerinimo.

NUTARTA:

1. Su keliais redakciniais pakeitimais pritarti 2014 m. rugsėjo 17 d. DG posėdžio protokolui.
2. Pritarti, kad iš švietimo sektoriaus pasitraukusiems ir ketinantiems pasitraukti pedagogams turi būti sudarytos galimybės gauti informaciją apie valstybės teikiamą paramą, skirtą persikvalifikuoti į kitą profesiją.
3. Pristatyti Neformaliojo suaugusiųjų švietimo plėtros 2014–2016 metų veiksmų planą.
4. Svarstyti galimybes sukurti tam tikras terminuotas (iki bus subalansuotas mokinių ir mokytojų santykis) kompensacines priemones asmenims, pasitraukiantiems iš švietimo sektoriaus, siejant jas su tam tikro pedagoginio darbo stažo reikalavimu ir mokėjimu nustatytą laikotarpį, kol asmuo sulauks pensinio amžiaus.
5. Didinant mokytojo profesijos patrauklumą, sukurti teises prielaidas sudarančias galimybes profesinių pensijų fondo atsiradimui.
6. Kitą DG posėdį surengti spalio 15 d. (trečiadienį) 14.30 val. dėl bendrojo ugdymo finansavimo metodikos tobulinimo (pristatys ŠMM).

Posėdžio pirmininkas

Prof. Dainius Pavalkis

Sekretorė

Indrė Mitkevičiūtė